

film *The Next Best Thing* (1999). En door de vraag niet te stellen wordt onvermoed een val vermeden. In films acteert Madonna namelijk zelden of meestal niet.

Als artieste profileert Madonna zich nogal sterk. In het verleden werd elk nieuw album vergezeld van een nieuw imago met bijbehorende look. Vaak op het karikaturale af, verscheen ze als een bepaald personage dat het niet naliet het personagegehalte van haar verschijning expliciet te benadrukken.

Daardoor geeft ze de indruk dat haar imago, een fictief karakter, altijd doordrenkt is van haar echte persoonlijkheid. De coulissen worden naar het podium verhuisd en vice versa. Madonna draagt een masker en ze slaagt erin dat gegeven zowel te tonen als te doen vergeten. Daardoor blijft de fascinatie voor zowel haar werk als voor haar persoon intact. De films waarin ze meespeelde, waren veel meer een Madonna-vehikel waarin ze niet acteerde, maar haar regerende personage inzette. *Body of Evidence* (1992) toonde dezelfde helleveeg van *Sex en Erotica*, Susan uit *Desperately Seeking Susan* (1985) had net zo goed de Boy Toy-riem kunnen dragen van op de *Like A Virgin*-hoes. Voor *The Next Best Thing* liet Madonna het scenario aanpassen – in plaats van een zwemlerares te spelen, deed ze aan yoga, toevallig een van haar activiteiten als mystiek herboren kabalaspecialiste. Bij films zoals de klassieker *Shanghai Surprise* (1986) en *Evita* (1997) had ze het in interviews zo uitvoerig over haar ambities omtrent wat ze met die rol wilde bereiken dat ambitie en rol ook op het witte doek niet meer los te koppelen vielen.

Daarom is het fout Madonna's acteertalent te relateren aan haar acteerprestaties. De kracht en de zwakte van haar vertolking hangen af van de mate waarin ze erin slaagt haar personage van het scherm te verdringen en haar artistieke alter ego, de artieste Madonna, steeds in

het centrum te plaatsen. De scène in *Evita* waar Eva sterft, krijgt een extra dimensie doordat Madonna tijdens de opnamen zwanger was. Juist doordat ze als actrice een zekere spontaniteit laakt, kan ze heel haar geschiedenis als biografische persoon en artieste in een fictieve wereld binnensmokkelen. Als gevolg daarvan is de vraag of ze al dan niet kan acteren, niet aan de orde. Een meer lucide vraag zou luiden of ze al dan niet acteert.

Op dit moment is het zoeken naar een imago voor Madonna. Er is dus geen personage om op te voeren en dat laat haar toe om in *Up for Grabs* wel te acteren. Toch krijgt ook dit toneelstuk een *Madonna-treatment*. De productie is zonder meer grootschalig, hoewel het stuk enkel drie maanden loopt voor een beperkt publiek. In technisch opzicht is *Up For Grabs* zonder twiifel de meest complexe theateervoorstelling ooit. Er zijn videoschermen, de verschillende decors schuiven via hoogtechnologische standjes over het podium. Ook Madonna's entree herinnert aan de *Drowned World Tour* (2001) – ze komt helemaal alleen op in het licht op een leeg podium en opent de voorstelling daarmee op een zeer directe manier.³ Er is een hippe soundtrack met The Prodigy (en Fischer-spooker tijdens de pauze) en de garderobe werd geleverd door onder andere Stella McCartney, Versace, Tom Ford for Yves Saint Laurent Rive Gauche, Tom Ford for Gucci, Clements Ribeiro, Missoni, Agent Provocateur, Louis Vuitton, Roberto Cavalli, Barbara Bui en Dolce & Gabbana. Er werden meer modeontwerpers bij de voorstelling betrokken dan er acteurs op het podium staan.

Daarnaast krijgen een heleboel tekstfragmenten een nieuwe wending doordat Madonna ze uitspreekt of ze tegen Loren in de mond worden genomen. Als Madonna zegt: 'I know what you are thinking. I'm not a crass materialist.' dan zwijgt natuurlijk niemand

nog. Of wanneer de dotcom-jongen de Pollock-heisa hekelt door te schreeuwen 'How long is this icon shit gonna last?'. Madonna's vroegere strategie om haar rol ondergeschikt te maken aan haar agenda, laat ze nu weliswaar achterwege, maar haar uitstraling is te groot om door een rol gecamoufleerd te worden en daardoor wordt *Up for Grabs* toch een commentaar op haar carrière. Het scenario is te goed en de dialogen te verleidelijk om het stuk niet te overstijgen. Het fenomeen Madonna wordt gewoonweg volledig uitgespeeld, zonder dat dit noodzakelijk in haar bedoeling of die van de regisseur ligt. Een ander opvallend fenomeen daarbij is dat een grote groep toeschouwers die dag na dag van de partij is, vooral in het begin van het stuk Madonna's regels luidkeels afmaakt.

Het zijn die randfenomenen die van *Up for Grabs* meer dan een geslaagde luchtige komedie maken. De acteurs zijn geniaal gecast en Madonna speelt gewoontegrouw haar grootste troef uit – haar *aanwezigheid*.

Wietse Marievoet

UP FOR GRABS

TEKST David Williamson

REGIE Laurence Boswell

MET Madonna, Tom Irwin, Megan Dodds, Daniel Pino, Sian Thomas, Michael Lerner, Debora Weston

PRODUCTIE Sonia Friedman Productions en Theatre Royal Bath Productions

- 1 In 1987 speelde ze Lorraine in *Goose and Tom-Tom* van David Rabe, een kleine rol die een jaar later gevolgd werd door de vertolking van Karen in *Speed The Plow* van David Mamet.
- 2 De technologische complicaties zorgden ervoor dat het podium niet tijdig klaar was en de drie previews moesten afgelast worden. Ook de eerste twee concerten van de *Drowned World Tour* (in Keulen) werden afgelast, de première werd verplaatst naar Barcelona enkele dagen later.

BINNENKORT: 2 UITGAVEN NAAR AANLEIDING VAN 20 jaar Etcetera

Van het kijken en van het schrijven.

Teksten over theater

Een 25-tal teksten van Marianne Van Kerkhoven

Uitgave Van Halewyck, op initiatief van
de Etcetera-redactie

Presentaties op 8 november

(Concertgebouw Brugge)

en 12 november (Kaattheater Brussel)

Etcetera 84: 20 jaar berichten over theater, dans,
et cetera

een driedubbeldik decembern timer
met een selectie uit de voorbije 20 jaargangen
i.s.m. uitgeverij Van Halewyck